Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

TER BESLISSING

Datum
1 februari 2024

Onze referentie
IenW/BSK-2024/18344

Opgesteld door
Bestuurskern
Dir Duurzame Leefomg & Circ Economie
Programmateam CE

Beslistermijn
07-02-2024

Bijlage(n)
8

Aan Staatssecretaris

nota Verzamelbrief CE

Aanleiding
Met deze brief komt u tegemoet aan een aantal toezeggingen aan de Tweede Kamer en deelt u een aantal onderzoeken dat in het kader van het CE-beleid is uitgevoerd in de afgelopen periode.

Geadviseerd besluit
U wordt geadviseerd akkoord te gaan met deze brief, zodat deze voor het commissiedebat Circulaire Economie op 15 februari naar de Tweede Kamer kan worden gestuurd.

De passage over duurzame koolstof wordt parallel voorgelegd aan MKE en MEZK. Indien er geen inhoudelijk relevante wijzigingen komen, vragen wij uw akkoord met verzending van de brief.

Kernpunten
In de brief worden acht onderwerpen behandeld. Hierop wordt in de toelichting nader ingegaan.

De beslistermijn van 7 februari zorgt voor het tijdig informeren van de Kamer voorafgaand aan het Commissiedebat op 15 februari.

Toelichting op onderwerpen in de brief
1. Rode Draden Notitie over belemmeringen in circulair ondernemen
- Het Versnellingshuis is een samenwerkingsverband van VNO -NCW/MKB-Nederland, Het Groene Brein, MVO Nederland en IenW. Samen met meer dan honderd Versnellingspartners helpt het Versnellingshuis ondernemers in de circulaire economie.
- Deze brief geeft invulling aan uw toezegging aan de Kamer om hen te informeren over belemmeringen die spelen bij bedrijven in de circulaire economie.[1]

[1] Kamerstukken 2020, 35 570 XII nr 43, Motie van het Lid Van Eijs

2. Reactie op PBL rapport: Balans van de Leefomgeving
- De Commissie IenW heeft u gevraagd om een reactie op de Balans van de Leefomgeving.
- Aangezien de Commissie u heeft verzocht om een reactie voor het Commissiedebat Circulaire Economie in februari 2024, is er in de verzamelbrief CE gekozen om specifiek te reageren op het hoofdstuk over CE en niet op de overige drie hoofdstukken (Klimaatverandering en energie; Natuur, landbouw en voedsel; Ontwikkelingen in Stad en regio). Dit is afgestemd met DGWB en ASA. Het kabinet is niet verplicht om een kabinetsbrede beleidsreactie te geven op PBL studies of rapporten
- Dit PBL-rapport bevat een aantal kritische punten over het bereiken van de doelen. In hoofdzaak zijn dit dezelfde punten die reeds in de ICER begin 2023 zijn gesignaleerd en waarover u eerder met de Kamer een briefwisseling hebt gehad. De meeste kritiekpunten zijn reeds opgepakt in het NPCE. De terechte signalering dat er aan de maatregelen nog weinig financiële middelen waren verbonden, is in principe opgepakt via het Meerjarenprogramma Klimaatfonds 2024 met maatregelen voor bedrijfsleven, burgers, werknemers en onderwijs.

3. Verduurzaming van de GWW-sector
- In de Kamerbrief 'Toelichting circulaire klimaatmaatregelen' van 15 september 2023 heeft u toegelicht hoe u wilt komen tot versnelde verduurzaming van de GWW-sector. In deze verzamelbrief stuurt u twee hiertoe opgestelde onderzoeksrapporten aan de Kamer, en kondigt u een korte vervolgopdracht aan om tot een integrale aanpak te komen.
- Een vraag die beleidsmatig nog voorligt is hoe we optimaal sturen op de integrale milieueffecten van een infraproject dan wel op de verduurzaming van losse materiaalstromen zoals beton, asfalt en staal. Het moet juridisch houdbaar zijn, maar ook praktisch uitvoerbaar voor bijvoorbeeld kleinere medeoverheden.
- We zien dat partijen uit de sector IenW aanmoedigen om tot een ambitieuze en consistente lijn te komen zodat er meerjarig investeringsperspectief ontstaat om productielijnen te verduurzamen (Transitieteam Bouw, Betonakkoord, enz.). Tijdens het gesprek met voorzitter Jacqueline Cramer en de leden van het Betonakkoord (november '23) hebben u en minister Harbers aangegeven samen met de markt op te willen trekken in het verduurzamen van de GWW, met een meer dwingende invoering van de MKI als belangrijke route. In de vervolgopdracht zit besloten dat tot een eenduidige, uitvoerbare en integrale beleidsaanpak wordt gekomen, die getoetst wordt onder betrokken stakeholders.
- Daarmee wordt toegewerkt naar een aanpak die op draagvlak kan rekenen, waardoor we kunnen overgaan tot daadwerkelijke implementatie van eerder aangekondigd beleid.
- Voorliggende tekst voor de Kamerbrief is ambtelijk afgestemd met DGMo en BZK.

4. Effecten circulaire transitie voor ontwikkelingslanden
- De TK heeft u met een motie gevraagd om de effecten van de transitie voor ontwikkelingslanden in kaart te brengen (hetgeen in bijgaand ECDPM-rapport is opgenomen) en met een aanpak te komen om nadelen tegen te gaan.
- IenW en BHOS hebben samen een aanvullend onderzoek naar deze effecten laten doen door het European Centre for Development Policy Management (ECDPM). Het onderzoeksrapport biedt u hierbij aan de TK aan. Het is aan een nieuw missionair kabinet om een aanpak te formuleren.
- De ministers van KenE en BHOS komen in Q1 met een beleidsreactie op het rapport 'klimaatrechtvaardigheid als noodzaak'. De aanpak die volgt uit het onderzoeksrapport kan hiermee gecombineerd worden.

5. Duurzame koolstof voor een groene chemie
- In uw brief van 19 september is de TK ingelicht over de ontwikkelingen op het gebied van duurzaam grondstoffengebruik in de chemie. In deze brief beschrijft u de gezamenlijk inzet van IenW en EZK om duurzaam koolstofgebruik op te schalen.

6. Suggesties voor aanvullend circulaire economie beleid
- CE Delft is gevraagd om een eerste verkenning te maken van de effecten van additionele maatregelen op klimaat, leveringszekerheid, biodiversiteit en overige milieu-impacts.
- Op maatregelniveau zit de grootste potentiële klimaatwinst door de Europese norm voor duurzaam koolstof in de chemische industrie (maatregel 4). Ook maatregel 1 (subsidieregeling a la SDE++ voor circulaire technieken) kan potentieel een grote CO2 emissiereductie opleveren. Het effect van een lager BTW tarief (van 21% naar 9%) voor de reparatie van productgroepen is naar verwachting beperkt omdat de prijselasticiteit van reparatiediensten laag is.
- Het is aan het nieuwe kabinet om te besluiten over de ambities, wat nodig is om deze te realiseren en de benodigde middelen voor een gekozen pakket.

7. Onderzoek naar export van textiel
- In de initiatiefnota over Kleding van het lid Hagen (D66) vorig jaar bent u verzocht om een grootschalig onderzoek naar de export van textiel uit te voeren. Hier is inmiddels opvolging aan gegeven en het onderzoek is afgerond.

8. Voorverkenning UPV meubels
- In het NPCE is aangekondigd dat er een UPV wordt ontwikkeld voor meubels, naar voorbeeld van de UPV voor textiel. De uitgevoerde 'Voorverkenning UPV meubels' biedt u hierbij aan de TK aan.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Verzamelbrief circulaire economie	
2	Rode Draden Notitie 2024 Versnellingshuis!	
3	Varianten & effecten van MKI	
4	Toepassingsgebied & Impact MKI	
5	ECDPM: External Implications of the Circular Economy Transition of the Netherlands and the EU (2024)	
6	CE Delft rapport effectbeoordeling maatregelen	
7	Onderzoek naar export textiel	
8	Voorverkenning UPV Meubels	

Datum
31 januari 2024

Onze referentie
BSK-2024/18344

Opgesteld door
Bestuurskern
Dir Duurzame Leefomg & Circ Economie
Programmateam CE

Aan
Staatssecretaris

Bijlage(n)
8